

Κατόπιν προτροπής του αγίου Παΐσιου

Στο βιβλίο Ο πιο σύντομος δρόμος σημειώνει ο θεσσαλονικιός λογοτέχνης: «Στην οδό Βασιλίσσης Όλγας 197 έμενε ο Νίκος Γαβριήλ Πεντζίκης. Τον Πεντζίκη τον επισκέφτηκες στο σπίτι του τον Δεκέμβριο του 1973 μετά από προτροπή του αγιορείτου Γέροντος Παΐσιου. Διάβαζες από χρόνια πριν τα βιβλία του, που σε έθελγαν και σε εισήγαγαν σε ένα κόσμο που τον ζητούσες, αλλά ελάχιστα γνώριζες την ύπαρξή του [...] Τον Γέροντα Παΐσιο τον γνώρισες το 1971 όταν σε είχαν στείλει να τον ρωτήσεις για μια γυναίκα που έβλεπε οράματα και ήταν περιστοιχισμένη από μια αδελφότητα λαϊκών ανθρώπων δοσμένων στην προσευχή. Δεν είχες ξανακούσει το όνομά του, και ήταν ο πρώτος καλόγερος που γνώρισες. Έμενε στο κελί του Τιμίου Σταυρού, πάνω απ' την Καλλιάγρα, κοντά στη Σταυρονικήτα. Βαδίζοντας στο στενό μονοπάτι προς το κελί του, προς στιγμής χάθηκες. Φτάνοντας στο ξέφωτο με τις ελιές είδες το μικρό καλύβι. Τις λαμαρίνες της στέγης, για να μην τις παίρνει ο αέρας, τις συγκρατούσαν μεγάλες πέτρες. Λίγο πιο πέρα από την στενή είσοδο υπήρχαν τρεις-τέσσερις χοντρές φέτες από κορμούς δέντρων για να κάθονται οι επισκέπτες. Παρέκει ο τάφος του παπα-Τύχωνα, ο οποίος ασκήτευε εκεί πριν από τον π. Παΐσιο, και είχε ζητήσει να μην τον ξεθάψουν μέχρι να έρθει η Δευτέρα Παρουσία. Ένας σταυρός χωρίς όνομα και λίγες μισοχωμένες στο έδαφος πέτρες όριζαν τον τάφο ανάμεσα στα δενδρολίβανα.

Ο παπα-Τύχων, που ήταν Ρώσος, είχε χρόνια να βγει από το Άγιον Όρος, αλλά κάποτε που είχε πιάσει φωτιά στην Καψάλα, τον ανάγκασαν να πάει μαζί με άλλους ως μάρτυρας στη Θεσσαλονίκη. Όταν γύρισε, τον ρώτησαν οι πατέρες πως είδε την πόλη και τον κόσμο μετά από τόσα χρόνια. Εγώ δεν είδα πολιτεία με ανθρώπους απάντησε εκείνος, αλλά δάσος με καστανιές. Κάθε Χριστούγεννα οικονομούσε μια ρέγγα, για να περάσει το Δωδεκαήμερο. Τη ραχοκοκαλιά της ρέγγας δεν την πετούσε. Την κρεμούσε με μια κλωστή και, όποτε ήταν Δεσποτική ή Θεομητορική εορτή και είχαν κατάλυση ιχθύος, έβραζε νερό σε ένα κονσερβοκούτι, βουτούσε την ραχοκοκαλιά δυο-τρεις φορές στο νερό για να πάρει μυρωδιά, και έριχνε μετά λίγο ρύζι. Τη ραχοκοκαλιά την κρεμούσε πάλι στο καρφί και για άλλη φορά, μέχρι που άσπριζε.

Ο Γέρον Παΐσιος στο βιβλίο του Αγιορείται Πατέρες και Αγιορείτικα, αναφέρει πως ο παπα-Τύχων φανερώθηκε μετά το θάνατό του. Κάποιος μοναχός είχε έρθει στο κελί να τον επισκεφτεί και κάθισε να περιμένει κάτω από μian ελιά. Είδε τότε τον παπα-Τύχωνα να ξεπροβάλλει από τα δενδρολίβανα λέγοντας: Ποιόν περιμένεις; Τον Πατέρα Παΐσιο. Εδώ είναι, του αποκρίθηκε, και έδειξε με το δάχτυλο προς το κελί.

Όταν συνάντησες τον π. Παΐσιο, του μίλησες για τα οράματα που έβλεπε η γυναίκα.

Εσείς μπορείτε να μου πείτε, τον ρώτησες, από πού προέρχονται αυτά τα οράματα κι αν είναι αληθινά; Υπάρχουν εκεί πολλές ψυχές που αγωνιούν.

Μπορώ, απάντησε. Ανήκεις κι εσύ σ' αυτή την ομάδα;

Όχι, εγώ δεν ανήκω πουθενά.

Όλα είναι εικόνες χωρίς αντίκρισμα, είπε.

Και άρχισε να σου μιλά για τους δαίμονες και τις ενέργειές τους, πως εμφανίζονται και πως ενεργούν παραπλανώντας τον άνθρωπο.

Με τον π. Παΐσιο μιλούσατε ώρες στο κελί του, στον Τίμιο Σταυρό, πριν μετοικήσει στο κελί Παναγούδα έξω απ' τις Καρυές, οπότε άρχισε να τον επισκέπτεται πολύς κόσμος. Πρώτη φορά άκουγες για την νοερά προσευχή και για τους Πατέρες της Εκκλησίας. Το καλό, σου είπε μια μέρα, θέλει θυσιές. Η προσευχή τότε μόνο ξεπερνά τον εαυτό σου αν βάλεις στην καρδιά σου τον πόνο του άλλου. Η νοερά προσευχή είναι θείος έρωτας. Πιέζοντας τον εαυτό μας να μάθει την ευχή μπορεί να οδηγηθούμε σε πλάνη, βάζοντας ένα φράγμα ανάμεσα σε μας και στον Θεό.

Τον π. Παΐσιο τον συνάντησες για δεύτερη φορά τον Οκτώβριο του 1973. Όμως τότε πήγες για τον εαυτό σου. Σε μια απ' τις συζητήσεις σας έγινε λόγος για τον Πεντζίκη. Γιατί δεν πας να τον γνωρίσεις; σου είπε. Η γυναίκα του, η κυρία Νίκη, είναι πολύ καλή.

Ένα μήνα μετά την επιστροφή σου του τηλεφώνησες. Σας τηλεφωνώ εκ μέρους του π. Παΐσιου, είπες. Εφ' όσον έρχεσαι εκ μέρους του Πατρός Παΐσιου είσαι ευπρόσδεκτος, απάντησε. Βέβαια γνώριζε το οικογενειακό σου όνομα και τον πατέρα σου, όμως εσένα ούτε είχε περάσει απ' το μυαλό σου κάτι τέτοιο. Πήγες στο σπίτι του και άρχισε να σου μιλάει για διάφορα πράγματα,

αλλά εσύ δεν ανταποκρινόσουν. Ήταν όλα καταβαραθρωμένα μέσα σου. Μια μέρα έτυχε να συντύχετε στο σπίτι του με τον τότε ηγούμενο της Μονής Σταυρονικήτα και νυν της Μονής Ιβήρων (τόρα προηγούμενο της Μονής Ιβήρων) Βασίλειο. Μου τον έστειλε ο πατήρ Παΐσιος, του είπε ο Πεντζίκης, αλλά δεν μιλάει [...]

Ο λόγος του (ενν. του Πεντζίκη) είχε χαρακτήρα αποκαλυπτικό γύρω από πνευματικά ζητήματα και θέματα της ψυχής. Εκστόμιζε ξαφνικά κάτι, και το πράγμα φανερωνόταν και φωτιζόταν σ' όλο το βάθος του. Λάβαινε μια μεταμόρφωση, αποκαλύπτονταν η πραγματική του υπόσταση, η οποία προηγουμένως παρέμενε κρυμμένη. Ο πατήρ Παΐσιος είχε πει γι' αυτόν, ίσως επειδή ο Πεντζίκης μιλούσε μερικές φορές χωρίς να λογαριάζει, πως πετά στεφάνια στολισμένα με διαμάντια και σπάζουν τα ευαίσθητα κεφάλια.

Σε μια επίσκεψή σας στη Μονή Σταυρονικήτα είχατε μπει στο οστεοφυλάκιο, στο κοιμητήριο της Μονής, κι εκείνος χάριν παιδιάς, έκλεισε την πόρτα την ξύλινη του οστεοφυλακίου και έβαλε από πίσω το μπαστούνι του (σημ. δική μας: δώρο του π. Παΐσιου) για να μην μπορείς να βγεις. Έμεινες κάμποσες στιγμές στο σκοτάδι, στα κατακλείδια της γης, περιτριγυρισμένος από τα λείψανα των αποδημησάντων πατέρων της Μονής, και θυμήθηκες το περιστατικό που του είχε διηγηθεί ο Στρατής Δούκας, και σου το είχε πει, για τον ερωτισμό που τον είχε κατακλύσει σε ένα από τα οστεοφυλάκια που υπάρχουν σε αρκετούς ναούς της Καστοριάς, μετά την κάθοδό του από τις περιπλανήσεις του στις ράχες του Βοΐου.

Το μεγαλύτερο δίδαγμά του (ενν. του Πεντζίκη) για σένα ήταν η εκμηδένιση του κοινωνικού του προσώπου».

Η αγία Ευφημία στο κελί του αγίου Παΐσιου

«ας μην μας εκπλήσσει το ερώτημα που απευθύνει ο Γέρον Παΐσιος στην αγία Ευφημία, όταν εκείνη παρουσιάστηκε σωματικώς στο κελί του μετά από αίτημα του Γέροντα για κάποιο ζήτημα δογματικό. Την ερώτησε πως αντιμετώπισε το μαρτύριο, διότι και εκείνου η ύπαρξη φλεγόταν κι ο νους του ήταν στραμμένος προς τα επέκεινα [...] η αγία απάντησε πως αν γνώριζε ποιο μπορούσε να είναι το ουράνιο κάλλος, θα παρακαλούσε εκείνο το μαρτύριο να μην τελειώνει, γιατί μπροστά σ' αυτά που της χαρίστηκαν το μαρτύριο δεν το λογάριζε για τίποτα».

Θεία τρέλα και υπέρβαση του θανάτου

«Με τον πόλεμο των λογισμών οι ασκηταί της ερήμου αποκτούν τη διάκριση, το μεγάλο δώρο του Θεού. Δεν μπορεί κανείς να μη θαυμάσει τη Θεία τρέλα που τους συνέπαιρνε, προσδίδοντας στη ζωή και στο θάνατο ένα νόημα τελείως διαφορετικό, καθώς δεν διαχώριζαν τη ζωή απ' το θάνατο, ζώντας τον καθημερινά ως απτό γεγονός. Κατά την ώρα του θανάτου ο αναχωρητής μπορεί να γνωρίσει και τον ίδιο του τον εαυτό, όπως ο Γέροντας του παπα-Μεθόδιου. Ενώ είχε ξεψυχήσει, επανήλθε στη ζωή και διηγήθηκε πως ένας άγγελος του είπε να επιστρέψει για να αποχαιρετήσει τον αδελφό του. Δεν έχω αδελφό, ούτε στη ζωή, ούτε στην καλογερική, του απάντησε ο γέρον. Και ο άγγελος αποκρίθηκε: Εννοώ το σώμα σου, αδελφό της ψυχής σου. Να το αποχαιρετήσεις γιατί μ' αυτό εκακοπάθησες. Και επιστρέφοντας στο σώμα του γνώρισε τον εαυτό του, και σε λίγο έφυγε πάλι στον ουρανό. Το πρόσωπο του αββά Σισώη έλαμψε σαν τον ήλιο πριν την τελευταία του και εφοβήθησαν πάντες. Μόλις δε παρέδωσε το πνεύμα έγινε σαν αστραπή, και το κελί γέμισε από ευωδία».

Η γλυκύτητα του κελιού

«στον Θεόδωρο της Φέρμης διαβάζουμε: Άνθρωπος μαθών την γλυκύτητα του κελλίου, ουχ ως ατιμάζων τον πλησίον του φεύγει. Δεκαπέντε αιώνες αργότερα θα ακουστεί η ίδια λαλιά από το στόμα αγιορείτη ασκητού (σημ. δική μας: ενν. του αγίου Παΐσιου): Το κελλί μου δεν το αλλάζω με όλα τα παλάτια του κόσμου, το γλυκό Κατούνι μου! Και ο αββάς Μωϋσής [...] Ύπαγε κάθισον εις το κελλίον σου και το κελλίον σου διδάσκει τα πάντα».

Το ευλογημένο ψέμα

«Το αυτεξούσιον του ανθρώπου, το να διαθέτει κανείς τον εαυτό του όπως αυτός θέλει, είναι η παράδοξη όσο και οδυνηρή ελευθερία που μπορεί να ξεπερνά κάθε ηθικό κώδικα. Είναι χαρακτηριστικός ο λόγος του αββά Αλωνίου, όταν ρωτήθηκε απ' τον αββά Αγάθωνα πώς να κρατάει τη γλώσσα του ώστε να μην ψεύδεται. Η απάντηση ήταν πως αν δεν ψεύδεται θα κάνει πολλές αμαρτίες. Και ανέφερε το φονιά που καλύτερα θα ήταν να αφεθεί στην κρίση του Θεού, παρά να παραδοθεί στις αρχές, με αποτέλεσμα να θανατωθεί. Και ο παπα-Τύχων ο Αγιορείτης ήταν απαρηγόρητος όταν του ζήτησαν να καταθέσει για τον άνθρωπο που τον λήστεψε, θεωρώντας υπεύθυνο τον εαυτό του για τη σύλληψη και λέγοντας: Εγώ τον συγχώρεσα τον κλέφτη. Πόση εγκαρτέρηση, τι λογής δοκιμασία συνεπάγεται η απόκτηση αυτού του είδους της ελευθερίας».

Θεία τρέλα και παραδείσια γλυκύτητα

«Ο γέρων Παΐσιος περιγράφει τη θεία τρέλα του όταν τον επισκέφθηκε ένα απόγευμα ο άγιος Αρσένιος και έτρεχε στην περιοχή του καλυβιού του φωνάζοντας σαν τρελός το όνομα του αγίου. Ευτυχώς, λέει, που δεν είχε έρθει κανένας επισκέπτης, διότι δεν θα μπορούσα να του πω την αιτία εκείνης της θείας τρέλας για να τον καθησυχάσω. Συγχρόνως ένιωθε μια παραδείσια γλυκύτητα που ήταν αδύνατο ν' αντέξει η πηλίνη καρδιά του. Τόση ήταν η αγαπητική τους ένωση, που υπάρχουν περιπτώσεις πιστών που ενώ επικαλούνταν τον άγιο να τους βοηθήσει σε κάποια ασθένειά τους, εμφανίζονταν στον ύπνο τους ο πατήρ Παΐσιος».

Το θαύμα της Παναγίας στον άγιο Αρσένιο τον Καππαδόκη

«το θαυμάσιο [...] που περιγράφεται στο βιβλίο Ο Άγιος Αρσένιος ο Καππαδόκης, όταν ο Όσιος, που ζούσε και διακονούσε στα Φάρασα της Καππαδοκίας, πριν την ανταλλαγή των πληθυσμών του 1922, έχοντας τελειώσει την τακτική, σύμφωνα με το τυπικό του, λειτουργία σε ένα ξωκκλήσι της Παναγίας, σε ύψος πολλών δεκάδων μέτρων από το έδαφος, βγήκε στον εξώστη που εκτεινόταν από τον βράχο, δύο-τρία μέτρα από την πόρτα του παρεκκλησιού, και ξαφνικά βρέθηκε στο κενό, γιατί τα ξύλινα κάγκελα όπου ακούμπησε υποχώρησαν. Τότε μια Γυναίκα (εννοεί την Παναγία) τον κράτησε σαν μωρό στην αγκαλιά της, και τον απίθωσε μαλακά στο έδαφος, χωρίς να πάθει τίποτε, πάρεξ να του κοπεί από συγκίνηση η λαλιά».

Η Θεσσαλονίκη, δάσος με καστανιές!

«Ο παπα-Τύχων, ένας ρώσος μοναχός που ασκήτευε στο κελί του Τιμίου Σταυρού στην Καψάλα, το κελί όπου ασκήτευσε κατόπιν και ο κατά κάποιον τρόπο υποτακτικός του πατήρ Παΐσιος, είχε πολλά χρόνια να βγει από το Άγιον Όρος. Κάποτε, που είχε πιάσει φωτιά η περιοχή, τον υποχρέωσαν να πάει μαζί με άλλους μάρτυρες στη Θεσσαλονίκη για να καταθέσει. Όταν γύρισε, τον ρώτησαν πως είδε την πόλη μετά από τόσα χρόνια. Εγώ δεν είδα πολιτεία με ανθρώπους, απάντησε, αλλά δάσος με καστανιές. Θέλοντας να πει, προφανώς, ότι το ταξίδι στην πόλη ουδόλως τον απομάκρυνε από την περιοχή του κελιού του».

Ο θησαυρός της ευλάβειας

«Ο άνθρωπος που φλέγεται από τη θεία αγάπη μήτε που ξέρει γιατί προσεύχεται. Έρχεται από αλλού και πηγαίνει αλλού. Αλλού βρίσκεται ο θησαυρός και ο πλούτος του. Αλλού βρίσκεται η δύναμή του. Οι δρόμοι της ταπεινοφροσύνης δεν έχουν σχέση με την ευσέβεια. Υπάρχει μόνο η ευλάβεια αυτών που έχουν την καλή βλάβη, που είναι βλαμμένοι για τον Χριστό (Γέροντος Παΐσιου)».

Το Ανώνυμο Όνομα

«Το όνομά μου είναι ο τάφος μου

Πώς να δεχθεί κανείς πως η σιωπή που περιέχει σφύζει από ζωή; Πώς να ισχυριστεί ότι εμπεριέχει κρυφά τη διάζευξη Ελευθερία ή θάνατος; Και πώς να αντικρούσει τον ποιητή που διακηρύσσει ότι το όνομά μας είναι η ψυχή μας; Ποιος θα βρει το κουράγιο να μιλήσει για τη σοφία της ανασφάλειας; [...] ποιος τολμά να αφεθεί στου Θεού το έλεος, ποιος θα τολμήσει να ισχυριστεί ότι το όνομα αποκτάται διά της απωλείας του; Ας διατηρήσει ο λόγος τη μοναδικότητά του. Ας παραμείνει σιωπηλός και ερμητικά ανερμήνευτος».

«Το όνομά μου είναι ο τάφος μου. Για το όνομα αυτό δεν υπάρχει ταυτότητα, και δεν αναγράφεται σε καμιά ληξιαρχική πράξη. Είναι το όνομα των μικρών και ελαχίστων, που τόσο αγάπησε ο Γέρων Παΐσιος. Των ελαχίστων, των μετεχόντων του Ανωνύμου Ονόματος. Ω, πόση ανεκλάλητη ευτυχία περιέχει αυτό το Όνομα».

Η λήψη του πραγματικού ονόματος

«Το όνομά μου είναι ο τάφος μου. Στον τάφο θα λάβει ο καθένας το παραγματικό του όνομα. Έξι ημέρες εν τη γεωργία της ζωής και την τήρηση των εντολών τελειούνται· και η έβδομη ολοκληρώνεται στο τάφο· και η όγδοη είναι η αναχώρηση απ' αυτόν. Ο απράγμων βίος είναι ο προθάλαμος του ασύγκριτου Σαββάτου που είναι το μνήμα. “Το Σάββατο το αληθινό, το ασύγκριτο είναι το μνήμα, που αποκαλύπτεται και φανερώνεται ως τέλεια κατάπαυση από τις θλίψεις των παθών, και από την εργασία εναντίον τους. Εκεί ολόκληρος ο άνθρωπος, και η ψυχή και το σώμα σαββατίζει”».

Η αγαλλίαση από την ανάγνωση του βίου του αγίου Αρσενίου του Καππαδόκη

«Ήθελα πολύ να μιλήσω στον Πατέρα Παΐσιο, στη Σουρωτή, αλλά με σταματούσε ο σωρευμένος ανθρώπινος πόνος που έβλεπα γύρω του, άνθρωποι που περίμεναν ώρες για υποθέσεις σοβαρές. Μην μπορώντας να του μιλήσω, πήρα και διάβασα ξανά το βίο του αγίου Αρσενίου του Καππαδόκη, για να συνομιλήσω μαζί του μέσω του βιβλίου που είχε γράψει.

Κάθε που το διαβάζω πάντα κάτι ανακαλύπτω, ένα σημείο που δεν είχα προσέξει και που με κάνει να αγάλλομαι. Αντέγραψα όλα τα ονόματα των ανθρώπων που αναφέρονται στο βιβλίο, ότι έδωσαν πληροφορίες ή διηγήθηκαν συμβάντα για τον άγιο, και έβλεπα την υπόσταση που λάβαιναν αυτά τα τόσο στριφνά και δυσκολοπρόφερτα ονόματα, υπόσταση βαρύτερη απ' αυτή που έχουν ονόματα διασήμων. Καταλάβαινα ότι οι άνθρωποι αυτοί υπήρχαν ατόφιοι, ολόκληροι, έχοντας μια πραγματική ζωή, βαθιά και πλούσια».

Η «συνεργασία» αγίου Αρσενίου του Καππαδόκη και πατρός Παϊσίου στη θεραπεία πονοκεφάλου

«Είμαστε παράξενοι άνθρωποι, είπε ο Τρύφων. Αγαπάμε και δεν ξέρουμε πώς να εκδηλώσουμε την αγάπη μας. Υπέφερα από τρομερούς πονοκεφάλους, στο πίσω μέρος του κεφαλιού. Εκείνες τις μέρες διάβαζα το βιβλίο για τον άγιο Αρσένιο τον Καππαδόκη. Αφού το διάβασα, παρακαλούσα τον άγιο να σταματήσει ο πονοκέφαλος.

Κάποια μέρα, ξημερώματα, σηκώνομαι και κάνω όρθιο και μετά κοιμούμαι λίγο. Βλέπω λοιπόν, εκείνες τις πρωινές ώρες, έναν μοναχό στον ύπνο μου με ένα σκουφάκι στο κεφάλι. “Εγώ είμαι ο πατήρ Παΐσιος”, μου λέει. Δεν τον ήξερα ακόμη τότε. “Πονάει πολύ το κεφάλι σου;” με ρωτά. Συγχρόνως πίεζε με το δάχτυλο το πίσω μέρος του κεφαλιού μου. Ξύπνησα, τον έχασα απ' τα μάτια μου. Δεν είχα προσέξει ότι το βιβλίο για τον άγιο Αρσένιο το είχε γράψει ο πατήρ Παΐσιος, γιατί δεν είχε στο εξώφυλλο όνομα συγγραφέα. Κατάλαβα τότε ότι αντί για τον άγιο Αρσένιο που είχα επικαλεστεί, παρουσιάστηκε ο πατήρ Παΐσιος, και ότι τα δύο αυτά πρόσωπα

κινούνταν σαν ένα, ζώντας την ίδια ζωή, παρ' ότι ο άγιος Αρσένιος είχε πεθάνει το 1924, μετά που ήρθαν πρόσφυγες από τα Φάρασα της Καππαδοκίας».

Η προσευχή καθαρίζει τις γνώμες

Γράφει ο Κοσματόπουλος: «Από το 1981 πηγαίνεις τακτικά στο Μετόχι της Μονής Γρηγορίου στη Σταυρούπολη, όπου κατά παράδοξο τρόπο ξαναβρήκες τους ανθρώπους που πλαισίωναν την γυναίκα που έβλεπε οράματα, για την οποία σε είχαν στείλει το 1971 να ρωτήσεις τον π. Παΐσιο. Η γυναίκα είχε πεθάνει, αλλά ζούσε ακόμη όταν είχαν βρει το οικόπεδο για να κτίσουν την εκκλησία. Ήταν μια αδελφότητα από πρόσφυγες της Μικράς Ασίας και του Πόντου. Ο τρόπος της ζωής τους σου έκανε από την πρώτη στιγμή εντύπωση. Υπήρχε η λαϊκή ευλάβεια και πίστη που προ πολλού είχε εκλείψει από τον αστικό χώρο. Σε συγκινούσε η αθωότητά τους, αλλά και μια φλόγα που δεν είχες ξανασυναντήσει. Πίστευαν σαν μικρά παιδιά, χωρίς λογισμούς, προσπαθώντας να εφαρμόζουν στην καθημερινή ζωή τις εντολές της Εκκλησίας.

Όσο ζούσε η «μητέρα», έτσι αποκαλούσαν την γυναίκα εκείνη από αγάπη, τριγυρνούσαν σε εκκλησίες μακρινές και ξωκλήσια και έκαναν ολονυκτίες, ή μαζεύονταν στο σπίτι της, στην οδό Κασσάνδρου. Η πόρτα του διαμερίσματός της ήταν πάντοτε ανοικτή. Την εκκλησία του Μετοχίου την είχαν κτίσει παράνομα, δουλεύοντας νύχτα και κρατώντας τσίλιες. Στην περιοχή τότε δεν υπήρχαν παρά μόνο χωράφια, κι εκείνοι, εργάτες οι περισσότεροι στις οικοδομές, έκτιζαν χωρίς σχέδιο. Κι αυτό το χωρίς σχέδιο οικοδόμημα, έχει απλότητα και χάρη [...]

Το οικόπεδο για την εκκλησία, μετά από αποκάλυψη ενός ιερέα στις Σέρρες, το βρήκαν δύο γυναίκες που έμεναν στην Σταυρούπολη. Αρχισαν να μαζεύουν χρήματα για το κτίσιμο. Πήγαν στην Μητρόπολη να ζητήσουν άδεια. Χρειάζονται τέσσερα στρέμματα, τους λένε. Ήταν εκτός σχεδίου πόλεως.

Κάποιο βράδυ συζητούσαν. Αχ, λέει ο Κώστας, το οικόπεδο χωράφι στέκεται. Ξέρεις τι σκέφτομαι; Να πάμε στον νοικοκύρη που μας το πούλησε, ίσως μπορέσει να βγάλει άδεια να κάνει δήθεν αποθήκη. Στην αρχή το κάνουμε αποθήκη και μετά το μετατρέπουμε σε εκκλησία.

Ήταν η ώρα έντεκα τη νύχτα. Του λέει η Κυριακή, τώρα σε φώτισε ο Θεός. Να σηκωθείτε και να πάτε αμέσως στη μητέρα Ειρήνη, και αν το εγκρίνει να γίνει. Της λένε, μόλις το είπαμε ευλογημένη, εσύ δεν αφήνεις αναπνοή να πάρουμε. Όχι, τους απαντά, η Βασιλεία των Ουρανών βιάζεται. Δεν κοιμάται η μητέρα, έχει κόσμο και αγρυπνία. Σηκώθηκαν, πήγαν. Ευλογημένο είναι, να γίνει, τους απαντά. Ενήργησαν, ο νοικοκύρης έβγαλε άδεια για αποθήκη, τους την έδωσε στο χέρι.

Μετά απ' αυτό ο καθένας άρχισε να δίνει γνώμη, πώς να κτιστεί η εκκλησία, πόσα μέτρα, πόσες κολώνες. Κανείς να μην πει γνώμη είπε ο Χρυσόστομος. Η προσευχή θα μας πει, που καθαρίζει τις γνώμες. Αγρυπνίες πολλές, και στο τέλος άρχισε το κτίσιμο.

Γύριζαν απ' την δουλειά οι άντρες, και στις δέκα το βράδυ αρχίζανε με την μπαλαντέζα. Όλη νύχτα δούλευε μπετονιέρα. Οι γυναίκες στο παρεκκλήσι που είχαν κατασκευάσει πρόχειρα, παρακλήσεις και προσευχές. Όλη η δουλειά τη νύχτα γίνονταν. Όταν ερχόταν αστυνομία χτυπούσε το καμπανάκι κι έφευγαν στα χωράφια.

Κάποια μέρα αποφάσισαν να πάνε στο Άγιον Όρος να υποταχτούν. Έντεκα φορές πήγαν ψάχνοντας σε πολλά Μοναστήρια. Τέλος ο γιός του Κώστα, ο Γιώργος, που αργότερα σκοτώθηκε μαζί του σε δυστύχημα, λέει, τι τυραννιέστε από μοναστήρι σε μοναστήρι, και δεν πάτε στον π. Παΐσιο να σας οδηγήσει;

Πήγαν στον π. Παΐσιο και τους λέει στου Γρηγορίου, στου Γρηγορίου. Εκεί θα σας εξυπηρετήσουν, ο πατήρ Γεώργιος. Και θα του δοθεί ευκαιρία τον πλούτο που έχει να τον μεταδώσει προς τα έξω.

Η Κυριακή σου διηγήθηκε πως έγινε και της πέρασε ο πονοκέφαλος. Όταν υπήχθη το Μετόχι της Σταυρούπολης στη Μονή Γρηγορίου, το 1980, υπέφερε από φοβερούς πονοκεφάλους. Δεκαπέντε μέρες πονοκέφαλος. Εκείνο τον καιρό διάβαζε το βιβλίο για τον Άγιο Αρσένιο τον Καππαδόκη. Άγιε Αρσένιε, προσευχόταν, εσύ και τουρκάλες γιατρείνες, έπαιρναν χώμα απ' το κατώφλι του σπιτιού σου και γίνονταν καλά, άνοιγαν τα μάτια τους, κι εμένα δεν μπορείς να με

γιατρέψεις; Όλον τον κόσμο καταδεχόσουν, κι εμένα δεν μ' αγαπάς που τυραννιέμαι; Γιατί δεν σταματάς τον πόνο στο κεφάλι, τουλάχιστον να μπορώ να εκκλησιάζομαι. Την πονούσε από τότε που είχε πάθει κλονισμό από κεραυνό.

Αφού διάβασα το βιβλίο, συνέχισε, με δάκρυα παρακαλούσα τον άγιο Αρσένιο. Όταν έφυγε ο σύζυγος στις πέντε το πρωί, σηκώνομαι, κάνω όρθρο, και μετά κοιμάμαι πάλι λίγο. Ήταν χειμώνας, μόλις είχε γίνει το μετόχι. Βλέπω λοιπόν αυτές, τις πρωϊνές ώρες, έναν καλόγερο στον ύπνο μου, μέτριο ανάστημα, μ' ένα σκουφάκι στο κεφάλι, και μου λέει: 'Εγώ είμαι ο πατήρ Παΐσιος'. Δεν τον ήξερα ακόμη τότε, μετά τον γνώρισα. 'Πονάει πολύ το κεφάλι σου παιδί μου;' ρωτάει. Συγχρόνως με πιέζει με το δάχτυλο στο πίσω μέρος του κεφαλιού. Συνέχισε να πιέζει χωρίς να μιλά. Περίμενα να μου πει και άλλα, δεν μίλησε. Ξύπνησα, τον έχασα από τα μάτια μου. Ακουστά τον είχα βέβαια, το μετόχι είχε γίνει με την μεσολάβησή του, αλλά ο π. Παΐσιος, σκεφτόμουν, βρίσκεται εν ζωή. Ξαναπαίρνω το βιβλίο του αγίου Αρσενίου, διαβάζω, βλέπω ότι το είχε γράψει ο πατήρ Παΐσιος. Προηγουμένως δεν το είχα προσέξει, δεν υπάρχει το όνομά του στο εξώφυλλο. Παράξενο πράγμα, εν ζωή ο π. Παΐσιος, να έρθει, χωρίς να τον γνωρίζω, στον ύπνο μου. Πολύ έκλαψα όταν εννόησα ποιος είχε γράψει το βιβλίο. Μου δείξανε και μια φωτογραφία και τον αναγνώρισα. Από τότε το κεφάλι μου έπαψε να πονά».

Αντί επιλόγου

Η βιωματική παράθεση όλων αυτών των γεγονότων από τη ζωή και το έργο του αγίου Παΐσιου καθίσταται ευλαβική προσφορά του λογοτέχνη Αλέξανδρου Κοσματόπουλου προς όλους εμάς. Ταυτόχρονα, η γραφίδα του εν λόγω νεοέλληνα δημιουργού μεταμορφώνεται σε θυμιατήριο ενώπιον της εικόνας του Αγιορείτη Οσίου, καλώντας όλους μας σε προσκύνηση και ασπασμό.

Ανθολόγηση-Επιμέλεια:

Αναστάσιος Ομ. Πολυχρονιάδης

Δρ. Θεολογίας ΑΠΘ